

۱۴۰۲

خوش بین و رونق

کشف ۸۱ عنصر جدید در ایران

که از مواد معدنی موجود نیز شناخت لازم را پیدا کنیم که شناسایی آنها بدون تردید باعث افزایش رونق اقتصادی می شود، از جمله کشف ماده معدنی نیکل، ذخایر آهن و همچنین پلی متال ها که نقش کلیدی در تولید ایفاء می کنند. گفتنی است، در بخش هایی از ایران مرکزی بعد از مرحله شناسایی علائم قطعی از آهن بدست آمده است که برای اقتصاد کشور بسیار ارزشمند است. شایان ذکر است، در مقوله اکتشافات، از چهار مرحله شناسایی، پی جویی، اکتشافات عمومی و اکتشافات تفصیلی، دو مرحله نخست بر عهده سازمان زمین شناسی است و در همه کشورها به دلیل هزینه ها و ریسک بالا، این حاکمیت است که در این دو مرحله ورود می کند. تهیه مقیاس های دقیق تر و وظیفه بخش خصوصی است.

به گفته رییس سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور با اقدامات جدید، دقت بالای دستگاه ها و آنالیز دقیق، کشف عناصر جدید به صورت مضاعفی رشد داشته است. به گزارش مرکز اطلاع رسانی روابط عمومی شرکت آرمان تجارت آرون (پیوان)؛ در گذشته تنها ۶۸ نوع ماده معدنی در کشور شناسایی شده بود، ولی در وضعیت کنونی این تعداد به عدد ۸۱ عنصر رسیده است که این پیشرفت در سایه اقدامات موثر و دقت بالای ماشین آلات جدید ایجاد شده است. البته به عقیده کارشناسان شاید امروز استخراج بعضی از عناصر، اقتصادی نباشد اما تلاش می شود تا با پیشرفت دانش در آینده ای نزدیک استفاده لازم از این معادن صورت گیرد. همچنین فعالان حوزه معدن بر این باور هستند که شاید در نگاه نخست ماده معدنی در سطح با محدودیت همراه شده است، اما تغییر مقیاس ها باعث شده

وضعیت مطلوب صادرات فولاد در بهمن ۱۴۰۱

پیدا کند. البته به نظر می رسد که از تیرماه ۱۴۰۲ نیز مجدداً با شروع محدودیت های برق شاهد اثرات آن بر روی تولیدات و صادرات فولاد باشیم. گفتنی است، عبور صادرات حوزه معدن و صنایع معدنی از مرز ۱۱ میلیارد دلار در یازده ماه اول سال ۱۴۰۱ اتفاق مثبتی است که فعالان این حوزه را به آینده بسیار امیدوار کرده است. شایان ذکر است، رقم صادرات از نظر وزن چهار درصد افزایش و از نظر ارزشی افت پنج درصدی را نشان می دهد.

به گفته کارشناسان میزان صادرات فولاد کشور در بهمن ۱۴۰۱ به مراتب بهتر از دیماه با وجود بحران قطعی گاز طبیعی بوده، لذا تولید مجدد به بالای ۱/۱ میلیون تن در ماه رسیده است که وضعیتی ایده آل برای این محصولات محسوب می شود. به گزارش مرکز اطلاع رسانی روابط عمومی شرکت آرمان تجارت آرون (پیوان)؛ با عنایت به اتصال گاز طبیعی واحدها و بهبود قیمت های جهانی انتظار می رود، صادرات فولاد کشور همچنان به صورت پیوسته تا خرداد ۱۴۰۲ با قدرت ادامه

خوش بینی و رونق ۱۴۰۲

وضعیت تولید سنگ آهن در هفته گذشته نیز تحت تاثیر شرایط کشور چین بود، به نحوی که آلودگی شهر تانگشان تا حدود زیادی در کاهش قیمت ها تاثیر گذاشت و بعد از فراز و فرودهای هفتگی، به قیمت ۱۲۷ دلار به ثبت رسید. بر همین اساس میزان موجودی سنگ آهن بنادر این کشور با افت ۲/۲۳ میلیون تن روبرو شد. گفتنی است، با تمام این اتفاقات جو بازار، تا حدودی بهبود ورشد قیمت را تجربه کرد که نقش افزایش تقاضا را هرگز نمی توان در این مورد نادیده گرفت. قیمت وارداتی قراضه سنگین ۲۰-۸۰ در بازار ترکیه به نرخ ۴۵۲/۵ دلار هر تن CFR رسید. این در شرایطی بود که اکثر فعالان این حوزه در انتظار مذاکره دولت این کشور با فولادسازان در خصوص قیمت گذاری و عرضه حدود پنج میلیون تن فولاد (سه میلیون تن میلگرد) مورد نیاز برای بازسازی مناطق زلزله زده بودند. قراضه صادراتی سنگین کلاس ۲ ژاپن نیز با قیمت ۴۰۱ دلار هر تن FOB اعلام شد. متوسط قیمت قراضه وارداتی سنگین در شرق آسیا نیز به نرخ ۴۴۸ دلار هر تن CFR رسید.

منطقه CIS در هفته ای که گذشت شاهد افزایش قیمت تا حدود ۶۱۷/۵ دلار هر تن FOB دریای سیاه بود. در بازار واردات چین نیز آخرین قیمت بیلت با صعود ۸ دلاری به ۵۲۰ دلار هر تن CFR رسید. در بازار داخلی این کشور هم قیمت بیلت به ۵۸۶ دلار هر تن در کارخانه وصول شد. همچنین در بازار واردات جنوب شرق آسیا نیز قیمت بیلت به ۶۲۵ دلار هر تن CFR رسید. لازم به توضیح است که آخرین قیمت بیلت صادراتی ایران نیز به ۵۶۷ دلار هر تن FOB اعلام شد.

میلگرد صادراتی چین در هفته گذشته همچنان در قیمت ۶۴۰ دلار هر تن FOB باقی ماند. لازم به ذکر است آخرین قیمت قرارداد میلگرد در بورس شانگهای نیز ۶۱۸ دلار در هر تن اعلام شد. بر همین اساس میلگرد صادراتی ترکیه نیز با قیمت ۷۴۰ دلار هر تن FOB به ثبت رسید. در بازار داخلی امریکا میلگرد در ۹۲۰ دلار هر شورت تن در کارخانه ثبات داشت. اما در بازار داخلی اروپا میلگرد با قیمت ۷۰۵ یورو هر تن در کارخانه تغییری نداشت.

در پایان...

بازارهای جهانی به دلیل افزایش تقاضا در چین و بازگشت گرما به اروپا، شرایط فعالی را سپری می کنند و همین موضوع باعث تقویت صادرات محصولات ایرانی شده است. در ترکیه به دلیل چندین زلزله مهیب و ویرانی ساختمان ها همچنان با تقاضای بالای قراضه همراه است، لذا کاهش قیمت آن حداقل تا ۲ ماه آینده بعید به نظر می رسد که این روند در نهایت باعث تقویت صادرات ایران خواهد شد. بر همین اساس تعطیلات نوروز هم فضا را برای مانور تولیدکنندگان به دلیل حساسیت های کمتر بازار، افزایش می دهد.

اما در بازار داخلی ایران سه هدف عمده برای کاهش قیمت هادنبال می شود. اول نرخ عمومی تورم را پایین می آورد. دوم با آرام شدن تقاضای بازار داخلی، صادرات شدت می گیرد. سوم با افزایش صادرات و گسترش ارزآوری فولاد، در نرخ ارز با قدرت بیشتری در بازار مانور خواهد کرد. بنابراین باید تقاضای داخلی کاهش یابد.

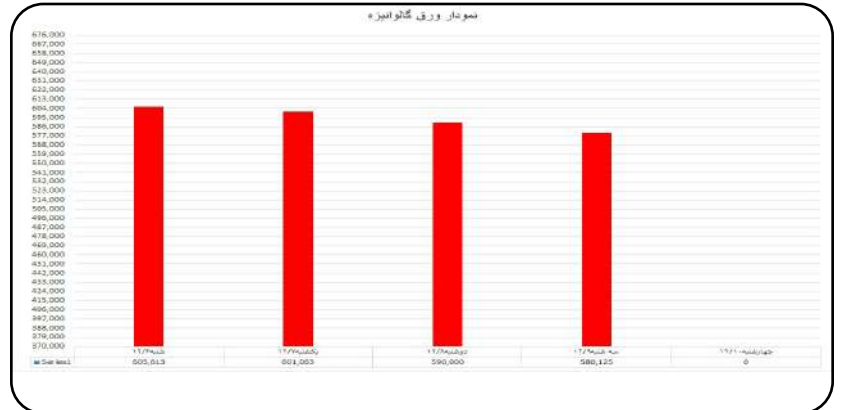
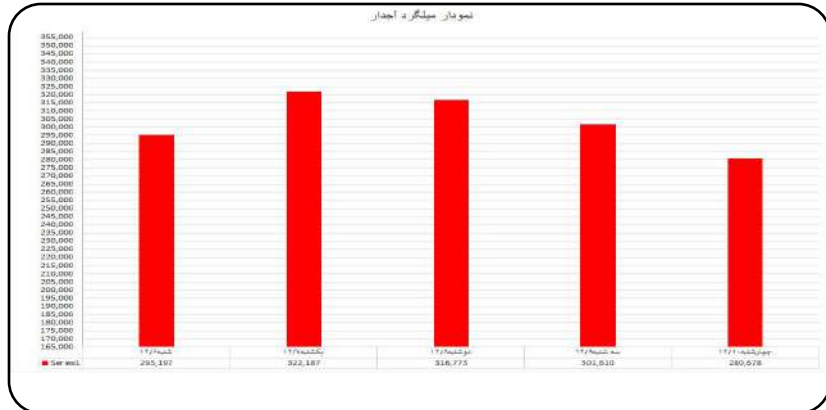
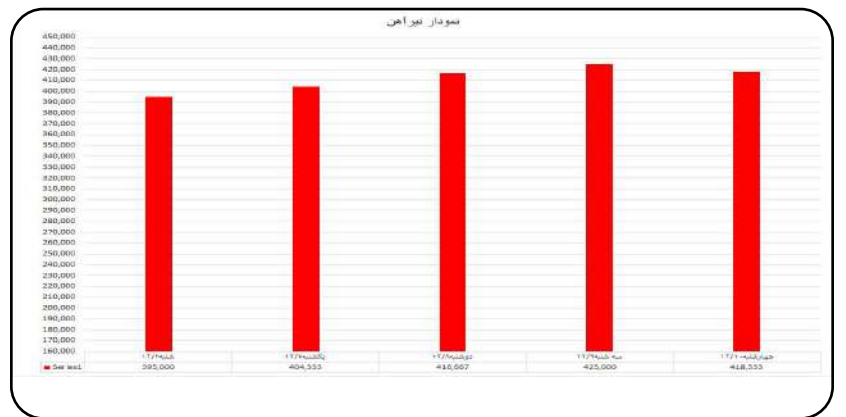
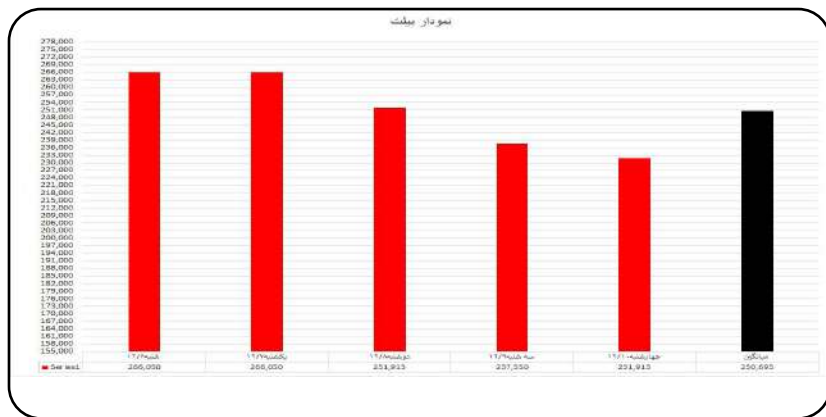

یادداشت سردبیر

پالس مثبت بازار

به نظر می رسد سفر و مذاکرات رافائل گروسی مدیرکل آژانس انرژی اتمی ضمن رفع شبهات پادمانی گام بلندی برای از سرگیری مذاکرات برجانی باشد گرچه مقام های غربی در ظاهر اعلام می کنند که برجانی دیگر برای آنها یک اولویت نیست، اما زوایای مختلف و ابراز نظرهای مقام های رسمی گویای این است که آنان کماکان تنها راه برای برون رفت از مسائل هسته ای را مذاکره و گفتگو می دانند گرچه طرف های غربی از شفافیت و صداقت لازم برای این موضوع برخوردار نیستند. مقام های غربی پیش از این سفر اعلام داشته اند که به نتایج دور جدید گفتگوهای آژانس با مقامات ایرانی چندان امیدوار نیستند، اما تلاش های دیپلماتیک آنان از طریق بسیاری از کانال های منطقه ای گویای این است که آنان در کنار فضا سازی های رسانه ای و فشارهای تحریمی نگاهشان همچنان به احیای برجانی است. برخی معتقدند که این سفر بازار ارز ایران را که تحت تاثیر فشارها و التهابات سنگین روانی است تا حدودی تحت تاثیر خود قرار می دهد برخی از کارشناسان اعتقاد دارند که بازار، اخبار مربوط به مذاکرات هسته ای را پیشخور کرده است و برای نتایج واقعی این تاثیرات بایستی منتظر خبرنهایی مذاکرات و اعلام مواضع گروسی و ارائه گزارش نهایی و مکتوب ماند. با این حال روند کاهشی قیمت دلار از هفته گذشته آغاز شده و در محدود مشخصی در حال نوسان است. کارشناسان اقتصادی معتقدند اگر دلار به مرز ۵۰ هزار تومان برسد، باید منتظر ریزش بیشتر قیمت دلار و ورود آن به کانال ۴۰ هزار تومان بود و حتی دلار ۴۴ هزار تومانی هم دور از انتظار نیست. گرچه در شرایط فعلی فعالان اقتصادی باور دارند که سفر گروسی می تواند شروع کاهشی بازار باشد، اما فاکتور مهم رانتيجه سفر می دانند و دیدار مدیرکل آژانس با سطوح عالی و ارشد حکایت از حساسیت و اهمیت این سفر در برهه کنونی دارد.

پیش از تعلیق مذاکرات، « اختلافات ایران و آژانس » به عنوان مانع اصلی پیش برد مذاکرات مطرح می شد. امروز به نظر می رسد راهی برای برطرف کردن این مانع تدبیر شده است. حداقل کارکرد برطرف سازی این « مانع » نیز این است که ایران می تواند نشان دهد مقصر عدم احیای فرآیند مذاکرات نیست و امروز مجدداً توپ در زمین قدرت های غربی افتاده است. یعنی ایران می تواند از این توافق « فنی » یک اهرم مهم « سیاسی » استخراج کند و مسئولیت بازگشت به میز مذاکره را به دوش طرف مقابل بیندازد. حال، باید دید واکنش عملی کشورهای غربی به این توافق چیست و این موضوع نیز تا حدود زیادی در جلسه آتی شورای حکام و خروجی آن مشخص می شود.

رکود اقتصادی روسیه پس از یک سال تحریم

الهه محمدخانی
مسئول حلقه بازرگانی

بر بخش های صادراتی روسیه مانند فولاد، زغال سنگ و چوب که تنها مجموع ۱۱,۷ درصد از صادرات روسیه را تشکیل می دهد به طور کل تاثیر قابل توجهی بر اقتصاد این کشور نداشت.

امادر خصوص تحریم های نفتی باید گفت که تاثیر آن بر درآمد است نه تولید، به این صورت که تولید نفت روسیه ۲ درصد، بنزین و گاز وئیل ۷ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشته است که نتیجه این افزایش تقاضای ارتش روسیه می باشد.

به طور کل تاثیر تحریم ها بر اقتصاد روسیه قابل توجه بود، اما شدت مورد انتظار برخی از سیاسیون را نداشت، امادر مجموع کاهش ۲,۱ درصدی در سال ۲۰۲۲ و در نیمه نخست ۲۰۲۳ کاهش ۵ تا ۶ درصدی را اقتصاد روسیه تجربه کرده است. کاهش تولید ناخالص داخلی که نتیجه کاهش سودهای کلان صادرات نفت و گاز باقیمت بالا در سالیان گذشته بود، تورم بالا و افزایش درآمد اسمی مالیاتی را برای روسیه به همراه داشت.

پیش بینی می شود که در بلندمدت اقتصاد روسیه بیشتر تضعیف شود، امادچار فروپاشی نمی شود، زیرا حتی شدیدترین تحریم ها تاثیر محدودی روی اقتصاد این کشور خواهند داشت. بیشترین عواقب این تحریم ها شامل بخش توسعه فناوری، خدمات و همچنین کاهش کیفیت کالاها می شود، اما بعید است که رکود اقتصادی به ناآرامی های اجتماعی یا سیاسی منجر شود.

پس از تهاجم روسیه به اوکراین، کشورهای غربی تحریم های متعددی را علیه بانک ها و شرکت های روسی اعمال کردند که به طور قابل توجهی بر اقتصاد روسیه تاثیر گذار داشت، اما فروپاشی اقتصادی که برخی انتظار داشتند هرگز رخ نداد. در واقع، تحریم های غرب پتانسیل اقتصادی روسیه را به حدی تضعیف نکرد که کرملین توانایی تامین مالی جنگ خود در اوکراین را از دست دهد. هرچند اقتصاد روسیه ناچار آآمد به نظر می رسد، اما منقطع است و کرملین نشان داد که می تواند هرگونه تاثیر سیاسی بر رکود اقتصادی را کاهش دهد. پایداری اقتصاد روسیه از جایگاه این کشور به عنوان تامین کننده منابع طبیعی در زنجیره تامین جهانی نشات می گیرد. از آنجایی که اقتصاد جهانی بدون افزایش مصرف منابع طبیعی نمی تواند رشد کند، تقاضا برای مواد خام روسیه حفظ می شود. این امر تا حد زیادی از اقتصاد روسیه در برابر تاثیر تحریم ها محافظت کرده است.

حتی به فرض اینکه اقتصاد جهانی بخواهد روسیه را کنار بگذارد، افزایش قیمت انرژی و مواد خام و همچنین رکود جهانی را برای سالیان متمادی شاهد خواهیم بود و این موضوع به نفع سیاستمداران غربی نیست. همان طور که در سال ۲۰۱۸ شاهد بودیم که ایالت متحده با ممنوعیت صادرات آلومینیوم روسیه به بازار جهانی باعث شد که قیمت این فلز تا ۲۰ درصد رشد کند و در نتیجه کاخ سفید مجبور به عقب نشینی شد. به همین دلیل تحریم های اروپا و ایالات متحده

انتقال کارخانه های فولاد به جنوب

تا ۳۰ میلیون تن فولاد در داخل کشور نیاز است و در صورتی که هدف فولادی ها در افق ۱۴۰۴ تحقق یابد، حدود ۲۰ میلیون تن آن مازاد محسوب می شود که باید آنها را صادر کرد. وی پیشنهاد کرد که برای کاهش هزینه های حمل و نقل و صرفه جویی در آب، کارخانه های تولیدی را به سمت سواحل جنوبی سوق دهیم. شکوری همچنین بر این باور بود که ظرفیت ها برای کارها ایجاد شده است، اما تا زمانی که حمل و نقل به اندازه کافی گسترش پیدا نکند، در آینده حجم عظیمی از محصولات را که در زنجیره فولاد تولید می شوند، نمی توان حمل کرد. بر همین اساس، مواد اولیه را به حدی می توان از خارج از کشور تامین کرد و محصولات نهایی با هزینه کمتر صادر خواهد شد.

طبق برنامه ریزی صورت گرفته در افق سال ۱۴۰۴ میزان تولید فولاد ۵۵ میلیون تن در نظر گرفته شده است. البته تاکنون سقف تولیدات به ۳۰ میلیون تن رسیده و با این روند رشد به نظر می رسد که هدف در نهایت محقق شود. به گزارش مرکز اطلاع رسانی روابط عمومی شرکت آرمان تجارت آرون (پیوان)؛ برای دستیابی به چنین میزان تولید ابتدا باید زیرساخت ها را به اندازه کافی تقویت نمود و همچنین مواد اولیه فولادی ها (به ویژه سنگ آهن) باید به اندازه کافی وجود داشته باشد که البته تامین این مواد برنامه ریزی دقیقی را می طلبد. در همین راستا چندی قبل بهرام شکوری، عضو کمیسیون صنایع و معادن اتاق بازرگانی ایران، اعلام کرد که به طور کلی حدود ۲۷

دکتر علی صادقین
مشاور اقتصادی

اقتصاد جهانی (بخش یازدهم)

چین نیز اعلام کرده آمادگی دارد تا بدهی ۱۴۸ میلیارد دلاری شرکت‌های ساختمانی این کشور را تأمین اعتبار کند، اما باید گفت افزایش صادرات برزیل در کنار رشد بیشتر صادرات استرالیا در چند هفته گذشته تا حدودی از افزایش قیمت جلوگیری کرده است. از سوی دیگر، سیاست سرمایه‌گذاری بر تولید داخلی و شناسایی پتانسیل‌های سنگ آهن داخل و سرمایه‌گذاری در دیگر کشورها از سوی چین، می‌تواند نوسانات صعودی قیمت سنگ آهن را کنترل نماید. همچنین، در بازار چین هنوز برخی از مصرف‌کنندگان نهایی دید نزولی خود را حفظ کرده‌اند. زیرا معتقدند تقاضای پایدار، کلید حمایت از بازار و بهبود چشم‌انداز است که فعلا دیده نمی‌شود. کارخانه‌های چینی نیز هنوز محتاطانه عمل می‌کنند و ترجیح می‌دهند که موجودی را در سطح پایینی نگهدارند و هر زمانی قیمت‌ها پایین‌تر آمد بخرند. بنا به گفته یکی از کارخانه‌ها، اگرچه هزینه‌ها اندکی کاهش پیدا کرده و زیان کارخانه کمتر شده، اما این کاهش هزینه در حدی نبوده که تولید مجدداً از سر گرفته شود.

در اکثر بازارها، سرمایه‌گذاران منتظر کاهش محدودیت‌های کرونا در چین بودند که بر خلاف انتظارات این اتفاق نیفتاد و عاملی برای تضعیف چشم‌انداز تقاضا شد. لذا، در بازارهای آتی، شاهد خروج سرمایه‌گذاران از موقعیت‌های خرید بودیم که باعث کاهش قیمت این ماده معدنی شد. نکته قابل توجه دیگر، انتشار گزارش عملکرد اقتصادی کشور چین بود که دور از انتظارات بود. رشد اقتصادی حدود ۴ / ۰ درصد گزارش شده، در حالی که بازار انتظار ۱ درصد رشد را داشت که محقق نشده و انتظار کاهش تقاضای محصولات فلزی بسیار بالا خواهد بود و احتمالاً شاهد مازاد عرضه محصولات فولادی خواهیم بود. دولت چین طرح‌های حمایتی برای ایجاد تقاضا در بازار املاک و مستغلات را مصوب کرده که استقبال بسیار کمی از این طرح‌ها شده که قطعاً بازار فولاد را تحت تاثیر قرار خواهد داد و متعاقباً تقاضا برای سنگ آهن را کاهش خواهد داد. اگرچه در چند روز گذشته قیمت‌های سنگ آهن آسیا با توجه به جو مثبت حاکم بر بازار فولاد و سیاست‌های حمایتی اقتصادی چین، افزایش پیدا کرد و بانک مرکزی

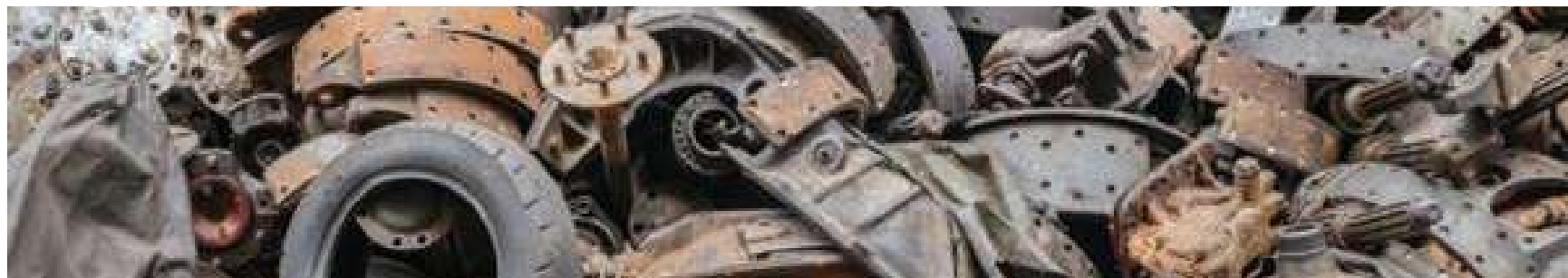
کیوان جعفری طهرانی
تحلیلگر ارشد صنعت

شانس جدید ایران در بازارهای جهانی فولاد (بخش سوم)

در اروپا بازار هدفی ندارد. هرچند قبل از برجام تا حدودی شرایط صادراتی محدودی داشتیم، اما تحریم‌ها باعث شد که ما در رابطه با محصولات طویل هیچ صادراتی به اروپا نداشته باشیم. در حوزه محصولات تخت نیز تنها در سال ۲۰۱۷ صادرات داشتیم. قوانین ضد دامپینگ باعث شد که توسط یوروفر (انجمن فولاد اروپا) برای فولاد ایران عوارض وارداتی تعیین شود و قیمت صادرات ورق گرم کشور افزایش پیدا کند. بعد از آن هم ما دیگر صادراتی در ارتباط با مقاطع تخت نداشتیم. بنابراین نمی‌توانیم وارد بازارهای اروپا شویم، اما در مورد کشورهای همسایه همچون عراق و سوریه شرایط متفاوت است. جعفری طهرانی خاطر نشان کرد: البته سوریه ترجیح می‌دهد که محصولات ایرانی را از طریق ترکیه خریداری کند. اما در کل وقتی ترکیه مشکل دارد ایران می‌تواند بازارهای این کشور از جمله کشورهای حاشیه خلیج فارس را از آن خود کند.

یکی از محصولات صادراتی ترکیه میلگرد است که به کشورهای همسایه، شمال آفریقا و حاشیه خلیج فارس ارسال می‌شود. از آنجا که این عرصه جزء بازارهای سنتی ایران هم است، بنابراین در خلأ وجود ترکیه در تأمین میلگرد کشورهای مذکور، محصولات مشابه ایرانی شانس خوبی برای جایگزینی و تأمین نیاز بازارها دارند. نباید فراموش کرد که ترکیه یکی از تولیدکنندگان بزرگ فولاد اروپا است و حداقل یک پنجم از فولاد و خوراک محصولات پایین دستی مورد نیاز بازار اروپا را تأمین می‌کند که حجم بسیار بالایی است و عددی بین ۲۱ تا ۲۳ درصد می‌شود. به این ترتیب ایران در اروپا بازار هدفی ندارد. نباید فراموش کرد که ترکیه یکی از تولیدکنندگان بزرگ فولاد اروپا است و حداقل یک پنجم از فولاد و خوراک محصولات پایین دستی مورد نیاز بازار اروپا را تأمین می‌کند که حجم بسیار بالایی است و عددی بین ۲۱ تا ۲۳ درصد می‌شود. به این ترتیب ایران

صعودی شدن قیمت قراضه در بازار ترکیه

محصولات بلند فولادی در منطقه از میرو مرمهره قیمت خرید قراضه را بین ۲۰۰ تا ۶۷۰ لیر (۱۱ تا ۳۶ دلار) به ازای هر تن افزایش دادند. فولادسازان ترکیه با پیش‌بینی دولت در باره نیاز چهار میلیون تن میلگرد در سه تا چهار ماه آینده برای ساخت و ساز مناطق زلزله‌زده، فعالیت خود در زمینه واردات را افزایش دادند. همچنین در یک هفته اخیر، فولادسازان این کشور در منطقه از میرو قیمت خرید برای قراضه داخلی را افزایش دادند.

بعد از چندین زلزله عظیم در جنوب ترکیه و تخریب بسیاری از ساختمان‌ها، دولت این کشور برای جبران خرابی‌ها فرصتی یکساله را طلب کرده است که این تصمیم در بازار آهن و فولاد بسیار تاثیرگذار بوده است. به گزارش مرکز اطلاع رسانی روابط عمومی شرکت آرمان تجارت آرون (پیوان)؛ با عنایت به شروع ساخت و سازها در ترکیه طبیعی بود که طی هفته گذشته ضمن افزایش تقاضا، قیمت‌ها نیز روند صعودی را در پیش گیرند. در این راستا، در یک هفته اخیر دو تولیدکننده